

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน การศึกษานอกระบบโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ต้องขังใน เรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนนอกระบบโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ต้องขังใน เรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี และ (3) เสนอแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษานอกระบบโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย (1) ผู้เรียนที่เป็นผู้ต้องขังชายและหญิงที่ลงทะเบียนเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเรือนจำและทัณฑสถาน จังหวัดปทุมธานี ในปีการศึกษา 2548 รวม 5 แห่ง จำนวน 354 คน และเลือกผู้เรียนที่เป็นผู้ต้องขัง เพื่อสัมภาษณ์เพิ่มเติม 30 คน และ (2) ครูประจำกลุ่มจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราประมาณค่าและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนเพื่อนำวุฒิไปสมัครงาน ครูประจำกลุ่มเป็นเจ้าหน้าที่เรือนจำ วิธีการสอนใช้การบรรยายและฝึกปฏิบัติ รวมทั้งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทุกครั้ง เรือนจำและทัณฑสถานอำนวยความสะดวกในการเรียน โดยจัดหาอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ห้องเรียน ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ (2) ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าปัจจัยทุกด้านต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการเรียนนอกระบบโรงเรียนในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านวิธีการสอนและสื่อ ด้านผู้บังคับบัญชา และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เมื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยดังกล่าวพบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนและครูประจำกลุ่มเหมือนกันคือ ระบุว่าด้านผู้เรียนมีความสำคัญอันดับ 1 และ (3) ความคิดเห็นต่อแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้สำเร็จ ได้แก่ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้งและมีการทบทวนบทเรียนก่อนสอบ ครูประจำกลุ่มต้องมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน มีความยุติธรรมในการให้คะแนน แบบเรียนต้องเพียงพอกับผู้เรียน ผู้บังคับบัญชาต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกในการนำสื่อเข้ามาในเรือนจำ และควรจัดสถานที่เรียนเป็นการเฉพาะ รวมทั้งควรจัดให้มีการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาต่างๆ และหลักสูตรการสนทนาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

The purposes of this research were to: (1) study conditions of instruction in the non-formal education program based on the Basic Education Curriculum, B.E. 2544, at the upper secondary level for convicts in prison and correction institutions in Pathum Thani Province; (2) study factors affecting non-formal learning based on the Basic Education Curriculum, B.E. 2544, at the upper secondary level of convicts in prisons and correction institutions in Pathum Thani Province; and (3) propose guidelines for instructional development of the non-formal education program based on the Basic Education Curriculum, B.E. 2544, at the upper secondary level for convicts in prisons and correction institutions in Pathum Thani Province.

The research samples comprised (1) 354 male and female convicts who registered for study at the upper secondary level in five prisons and correction institutions in Pathum Thani Province, 30 of whom were subsequently selected for further interviews; and (2) eight teachers in the program. The employed research instruments were a rating scale questionnaire and an interview structure. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, and standard deviation.

Research findings were as follows: (1) Regarding instructional condition, the majority of convict students registered for study with the purpose to earn a certificate that could be later used for job application. Program teachers were personnel of the prisons / correction institutions. The employed teaching methods were the lecture method in combination with student practices and student participation in every lesson. The prisons / correction institutions provided the classrooms, library, instructional materials and equipment, and other facilities for learning. (2) Convict students had opinions that the following factors were related to non - formal learning at the high level: the learners, teachers, teaching method and media, supervisors, and environment of the place. When the above factors were ranked according to importance, opinions of students and teachers were in agreement that the learners were most important. (3) The proposed opinions as guidelines for students to achieve success in their study were the following: students had to participate in learning activities every time and review their lessons before the examination; teachers had to be friendly to students and be fair in giving the grades; textbooks had to be sufficient for learners; the supervisor had to have a clear policy on provision of education, provide supports on instructional aids, facilitate the bringing of learning media form outside, and provide a specify place to be used as the study site. Also, training programs in various vocations and English conversation programs should be offered.